

Infrastrukturdepartementet
Energienheten
103 33 Stockholm

i.e.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia

jennica.broman@regeringskansliet.se

Remissyttrande
Diarienummer: I2020/02973

Stockholm 2021-05-03

Remissvar – minskade anslutningskostnader för havsbaserad vindkraft

Föreningen Svensk Sjöfart är en branschorganisation för svensk sjöfartsnäring och representerar ett 60-tal rederier med verksamhet över hela världen. Den svenska sjöfarten är en del av det europeiska sjöfartsklustret som sammantaget kontrollerar drygt 40 procent av världshandelsflottan. Mer än 90 procent av Sveriges utrikeshandel går via sjöfarten och årligen reser över 30 miljoner passagerare med färjor till och från Sverige. Svensk Sjöfart organiserar även rederier verksamma inom specialsjöfarten med verksamhet inom sjöentreprenadområden, kabelläggning, mätning och kontroll av havsbotten, samt service och transport av personal till vindkraftparker till havs.

Med anledning av den remitterade promemorian avseende minskade anslutningskostnader för vindkraft önskar föreningen Svensk Sjöfart lämna synpunkter på rubricerat förslag.

Tillskillnad från utvecklingen i många andra länder inom EU har utbyggnaden av vindkraft till havs i Sverige inte tagit fart. Detta samtidigt som Sverige har EU:s längsta kustlinje och ett relativt sett stort territorialhav. I enlighet med den plan som kommissionen presenterade i slutet av 2020 förutspås dessutom utbyggnaden av vindkraft till havs öka betydligt (upp till 25 gånger) inom EU. En snabb utveckling sker också på flera andra håll i världen. Utvecklingen av vindkraften innebär naturligtvis ett ökat i ianspråktagande av havsområdet, som naturligen kräver att olika användare och bevarandebalanseras, men även i Sverige bör det finnas utrymme för en utbyggnad av havsbaserad vindkraft eller annan havsbaserad energi. Detta inte minst för att nå målet om förnybar elproduktion, såväl som för att möta framtidens efterfrågan på el, exempelvis från transportsektorn inklusive sjöfarten.

Svensk Sjöfart tillstyrker förslaget att ge Svenska kraftnät i uppdrag att svara för utbyggnad av transmissionsnätet till havs i syfte att utveckla förutsättningarna för havsbaserad energi också i Sverige.

Svensk Sjöfart noterar att Svenska kraftnäts ansvar för utbyggnaden av transmissionsnätet, enligt vad som anges i den föreslagna instruktionsändringen, begränsas till utbyggnad inom svenskt sjöterritorium. Mot bakgrund av flera vindkraftsprojekt är belägna i svensk ekonomisk zon skulle det emellertid kunna övervägas att, vid behov även ge, Svenska kraftnät mandatet att bygga transmissionsnät i Sveriges ekonomiska zon. Det skulle exempelvis kunna tänkas att det kan uppstå fall där det är mer rationellt att dra sjökabeln till, igenom eller en bit in i svensk ekonomisk zon. Ett tydliggörande kring huruvida en sådan dragning är förenlig med den nya uppgift som Svenska kraftnät föreslås få bör tydliggöras.

Mot bakgrund av vad som påpekas i promemorian att *”Kostnaden för att anlägga en sjökabel och ansluta till transmissionsnätet är en betydande del av den totala kostnaden för att anlägga en havsbaserad vindkraftspark.”* likaledes är viktigt att säkerställa förutsättningar för en fungerande konkurrens mellan de företag som tillhandahåller tjänster för utbyggnad. Svensk sjöfart vill i denna del särskilt peka på att svenska rederier inte har samma möjligheter att i Sverige och under svensk flagg tillhandahålla tjänster för utbyggnad av ex. havsbaserad vindkraft. Utöver det faktum att det innebär att svenska arbetstillfällen går förlorade innebär det en minskad konkurrens och därigenom ökade kostnader för utbyggnaden. Mot denna bakgrund är det ytterst angeläget att den svenska regeringen skyndsamt även vidtar åtgärder för att säkerställa att företag verksamma inom specialsjöfarten ges samma näringsmässiga förutsättningar som övrig internationell sjöfart. Detta på motsvarande sätt som i ex. Norge och Danmark. I Transportstyrelsens rapport *Så stärker vi förutsättningarna för specialsjöfarten under svensk flagg* (Dnr TSG 2020-1038) lyfts flera förslag på åtgärder.

Utöver att säkerställa goda konkurrensvillkor på marknaden och potentiellt minska de kostnader som kommer att uppkomma för staten genom det utvidgade ansvaret för Svenska kraftnät innebär åtgärder inom detta området att det skapas förutsättningar att utveckla denna verksamhet också i Sverige. Utöver tillskapandet av svenska arbetstillfällen innebär det också att kompetens och resurser kopplade till området kan säkras. I fråga om det förstnämnda noterar Svensk Sjöfart att Svenska Kraftnät kommer att vara beroende av att det finns kunnande nationellt inom, området för att säkerställa att drift/underhåll kan ske effektivt. Vad avser driften bör det dessutom understrykas att det finns en beredskapsaspekt på tillgången på fartyg och personal för att säkerställa fungerande förbindelser.

Stockholm som ovan,

För föreningen Svensk Sjöfart

Anders Hermansson

Christina Palmén